

Technologický versus biologický přístup k zemědělství?

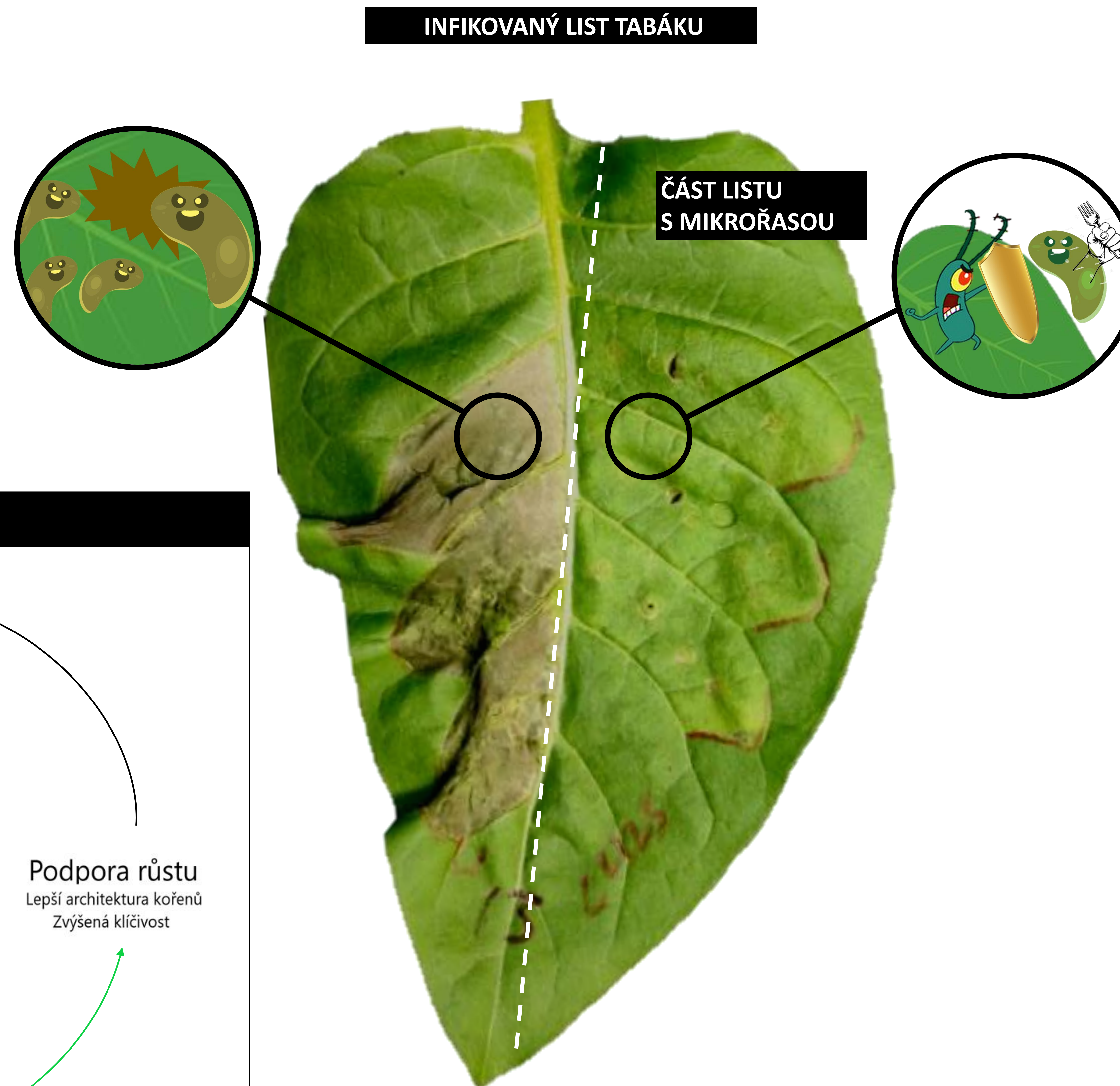
Biologická kontrola umožňuje opouštět technologické (chemické) zásahy s jejich nežádoucími účinky na zdraví člověka a zároveň posilovat odolnost plodin vůči suchu či nemocem. Díky technologii strojového vidění lze provádět včasnou ochranu plodin a přesné zacílení hnojení nebo postřiků na správném místě nebo detekovat různé typy stresu rostlin. Biokontrola přispívá k vyšší efektivitě precizního zemědělství. **Technologický přístup se přitom nestaví proti biologickému, oba lze využívat synergicky.**

1. Biokontrola

Biologická kontrola je metoda, která pomocí jiného živého organismu reguluje či eliminuje nežádoucí škůdce a patogeny rostlin, a zároveň **nepředstavuje hrozbu** pro životní prostředí ani pro člověka. Vedle přímého působení použitého organismu (např. predace) se často využívá stimulačního efektu biologické kontroly na produkční a imunitní systém rostliny - „hostitele“.

Mezi moderní způsoby biologické kontroly v zemědělství patří **využití mikroorganismů** a v posledních letech zejména propojení biokontrolních vlastností prospěšných mikroorganismů s možností jejich využití jako **biohnojiva**.

Například bakterie *Pseudomonas fluorescens* G20-18 je schopna produkce rostlinných hormonů (cytokininů), za jejichž působení bylo prokázáno zvýšení ochranných vlastností proti bakteriálním patogenům u tabáku virginského (*Nicotiana tabacum*) a huseníčku rolního (*Arabidopsis thaliana*).

2. Význam mikrořas ve zlepšování růstu a ochrany zemědělských plodin

Schopnost produkce rostlinných hormonů byla prokázána i u **mikrořas**. Využití těchto fotosyntetických mikroorganismů, složením bohatých na živiny, by vedle hormonálního ochranného účinku umožnilo redukcí použití syntetických hnojiv náhradou za ekologická mikrořasová biohnojiva.

Bádání vědců na Ústavu výzkumu globální změny AV ČR, v. v. i.

Ve spolupráci s výzkumníky z Laboratoře růstových regulátorů UP a AV ČR, a Department of Plant and Environmental Sciences UCPH byly studovány biokontrolní účinky mikrořas na tabáku virginském a jeho přirozeném bakteriálním patogenem *Pseudomonas syringae* pv. *tabacii*, který způsobuje rozšířenou bakteriální **tečkovitost tabáku**. Tento typ patogenů je příčinou mnoha chorob u zemědělsky významných plodin, jako jsou např. okurky, rajčata a brambory. K ověření ochranného účinku mikrořas proti tečkovitosti byly ve srovnání s prospěšnou bakterií *Pseudomonas fluorescens* G20-18 testovány čtyři druhy mikrořas. Výsledky ukazují **pozitivní efekt řasy *Chlamydomonas reinhardtii*** jejíž biokontrolní aktivita vede k potlačení infekce tabáku. Dále byly v rámci laboratorních experimentů prokázány pozitivní účinky mikrořas vedoucí ke **zlepšené klíčivosti a růstu** několika dalších rostlin. Tyto výsledky čekají na ověření v „polní“ praxi.

